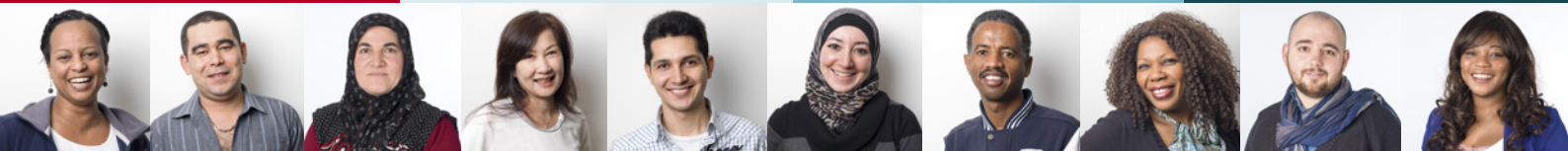

A large, close-up portrait of a smiling woman with dark, curly hair, wearing a yellow hoodie, occupies the left side of the page.

Je thuis voelen in een wereld van verschil

Je thuis voelen in een wereld van verschil

Colofon

Teksten: Jeroen van Bijl, Axe media | Portretfotografie: Petra van Schaik
Grafische vormgeving: Charlot Luiting Ontwerp, Amersfoort

Het werk van het NVA

kenmerkt zich door drie pijlers. Wij zijn er voor mensen van niet-Nederlandse afkomst, bieden hen taalonderwijs en ondersteunen hen om te kunnen participeren in de samenleving. Al blijven we doen wat we doen, we richten ons sinds afgelopen jaar wel op onze nieuwe missie: mensen van niet-Nederlandse afkomst toerusten om zich thuis te voelen in een wereld van verschil. Deze missie verwoordt onze nieuwe beleidsrichting en is de meetlat die we overal tegenaan leggen. Zoals onze ontvangst, hoe we elkaar en anderen benaderen, hoe we anderen verbinden met de maatschappij en hoe we hen meerdere keuzes en opties aanbieden om in Nederland mee te doen. Dát is je thuis voelen in een wereld van verschil.

Deze missie geeft ons een duidelijk kader, dat in alles terugkomt. Om onze medewerkers en vrijwilligers deze missie te laten doorleven, hebben we met elkaar nagedacht over 'wat is die wereld dan', 'wat betekent je thuis voelen' en 'waarin kun je verschil maken'. We hebben het letterlijk getoetst aan de wereld om ons heen. Dat was soms best confronterend, maar heeft gezorgd voor een nog steviger fundament onder het NVA-team.

Nieuw in 2014 was de uitbreiding van onze activiteiten naar de Utrechtse Heuvelrug en het Kromme Rijn-gebied. Mede dankzij de inspanningen van onze coördinator ter plekke geven we nu taallessen aan vele tientallen inburgeraars. Dit gebeurt op twee locaties, bij de Biga Groep in Zeist en het Cultuurhuis in Doorn. Gezien het grote aantal aanmeldingen blijkt onze aanpak in een grote behoefte te voorzien. Het NVA heeft veel ervaring met asielmigranten, dus weten wij goed wat deze mensen nodig hebben. Daarom zitten we dichtbij de mensen en geven we taallessen in kleine, homogene groepen van hetzelfde taalniveau. Door onze persoonlijke aandacht vindt elk individu bij ons een goede plek. Dat vormt de kern in al onze activiteiten. Om die te waarborgen, blijven we constant onderzoeken of wat we doen en ontwikkelen, past bij het merk NVA en ons criterium 'Je thuis voelen in een wereld van verschil.'

In 2014 hebben we nieuwe projecten vormgegeven, waaronder Adira, het Taalwerkproject Amfors en 'Overstap'. In dit jaarverslag zetten we deze projecten uitgebreid in de spotlights. Via prachtige persoonlijke verhalen vertellen Vida, Kadriye, Mushtaq en Shishay dat zij bewuster en actiever zijn geworden en dat zij zich nu meer thuis voelen in onze samenleving. Daar doen wij het voor!

'Adira heeft mij sterker gemaakt, lichamelijk en in mijn hoofd'

Vida en Kadriye hebben een WWB-uitkering en zaten thuis. Dit was de reden om mee te doen met de Adira-groep. Dankzij de lessen over gezondheid en het ontwikkelen en oefenen van hun sociale vaardigheden doen beide vrouwen nu met veel plezier vrijwilligerswerk.

Adira is het Arabische woord voor kracht. Adira is een activeringstraject van 2 x 3 maanden voor vrouwen met chronische gezondheidsklachten en een WWB-uitkering. Zij hebben een grote afstand tot de arbeidsmarkt en de verwachting is dat zij daar geen actieve rol meer kunnen spelen. Tijdens groepsbijeenkomsten en via zelfstandige activiteiten leren deze vrouwen alles over hun gezondheid en fysieke en mentale conditie. Via beweging, ontspanning en het leren van sociale vaardigheden ontdekken zij hun persoonlijke kwaliteiten en wat zij nog wél kunnen en willen doen. Het doel is dat zij, op een bij hen passende plek, als vrijwilligster gaan werken.

Vrouw en Kind Centrum (VKC)

Durf te vragen

Kadriye kwam elf jaar geleden vanuit Turkije naar Nederland en heeft een zoon en een dochter. Door haar suikerziekte, rugpijn, hoog cholesterol en hoge bloeddruk kwam zij nauwelijks haar huis uit. 'Maar bij Adira heb ik veel geleerd over eten en drinken en gezondheid. Ook durf ik nu meer te vragen en te zeggen wat ik wel of niet leuk vind. Daardoor heb ik ook meer contact met mijn burens.'

Actiever

Kadriye doet nu elke week twee ochtenden vrijwilligerswerk bij wijkcentrum Het Klokhuis, in de wijk Randenbroek-Schuilenburg. Dit regelde zij zelf: 'Al tijdens Adira ben ik naar Het Klokhuis gegaan en zei dat ik daar graag vrijwilligerswerk wilde doen. Een week later kon ik beginnen! Dat had ik vóór Adira nooit gedurfd, maar ik ben nu veel actiever geworden. Het Klokhuis vind ik een mooie plek, waar van alles gebeurt. Ik help daar met schoonmaken en afwassen. Zo nu en dan ben ik gastvrouw. Die rol nam ik bij Adira al spontaan op me. Ik ben blij en voel mij sterk, ook omdat ik zoveel mogelijk in het Nederlands praat. Eigenlijk kon ik dat nog niet zo goed, maar het is me gelukt en dat maakt me erg trots op mezelf!'

Bij het Vrouw en Kind Centrum zijn 62 vrijwilligers in opleiding, werken 33 andere vrijwilligers en 12 stagiaires. Dit jaar melden 46 vrijwilligers zich aan bij het VKC en 30 stromen uit. Van de 30 vrijwilligers die het VKC verlieten, vonden 18 vrouwen een plek binnen werk, vrijwilligerswerk of een opleiding. Het VKC biedt in 2014 25 verschillende trainingen, cursussen en activiteiten aan en voert in totaal 42 activiteiten uit. Voor de Talententraining werkt het VKC samen met Stichting Ravelijn. Doel is om vrouwen (via een korte training, VKC) hun talenten te laten ontdekken en vervolgens te begeleiden in het uitvoeren van hun actieplan (Ravelijn). Verder werkt het VKC in verschillende trainingen nauw samen met Welzin en SOVEE.

Adira

De eerste Adira-groep start in april met 12 vrouwen, half november is de afsluiting. Inmiddels doen 9 vrouwen vrijwilligerswerk bij de Kringloopwinkel, St. Elizabeth verpleeghuis, Het Klokhuis, verloskundigenpraktijk Leusden, Stichting Ravelijn - informele zorg, de Koperhorst en wooncentrum de Puntenburg. 1 deelnemer start binnenkort met vrijwilligerswerk en 2 deelnemers haakten voortijdig af. Voor de eerste groep vinden terugkombijeenkomsten plaats in februari en juni 2015.

Chinese bewegingsleer

Vida is afkomstig uit Ghana en woont acht jaar in Nederland. Zij heeft chronisch last van haar rug, schouders en enkels en zorgt in haar eentje voor haar twee kinderen. 'Ik moet altijd sterk zijn, maar had vaak pijn en stress. Dankzij het sporten en bewegen binnen Adira is dat nu een stuk minder. Vooral dankzij Qigong, een vorm van Chinese bewegingsleer. Door helemaal te ontspannen en rustig te bewegen en te dansen, werd mijn lijf rustig en de pijn minder. Ook ben ik meer te weten gekomen over voedsel en over hoe mijn organen werken. Daardoor weet ik nu dat ik mijn gezondheid kan beïnvloeden door de juiste dingen te eten en te drinken. Ik kan nu beter voor mijzelf zorgen en voel mij lekker.'

Meer energie

Dankzij haar deelname aan Adira werkt Vida als vrijwilliger in woonzorgcomplex De Koperhorst, in de wijk Schothorst. 'Ik help bij het bereiden en serveren van de maaltijden in het restaurant en ik bezorg ze ook bij de mensen 'thuis'. Na afloop haal ik alles weer op en help mee bij de afwas. De keuken start eigenlijk om 11.15 uur, maar na een tijdje vroeg ik of ik al om 9.00 uur mocht beginnen. Dan is het in de keuken nog niet

Taalcoaching voor kinderen

druk, maar in De Koperhorst is voor mij genoeg te doen. De ene keer ben ik gastvrouw, de andere keer schenk ik koffie, noem maar op. Ik vind het hier ontzettend leuk, ook al moet ik veel lopen en dat is best zwaar. Ondanks de pijn doe ik het toch en ik ben daar enorm trots op. Eerst dacht ik dat ik 'te oud' was voor vrijwilligerswerk, maar ik heb ontdekt dat ik nog zoveel kan doen! Adira heeft mij sterk gemaakt, lichamelijk en in mijn hoofd, en ik heb meer energie gekregen.'

Op 1 maart begint de nieuwe coördinator taalcoaching voor kinderen. Na het voorbereiden en proefdraaien, start de taalcoaching in september. Vier stagiaires begeleiden ieder 3 of 4 kinderen en 3 vrijwilligers begeleiden ieder 1 kind. De eerste oudertraining is in december afgerond. De resultaten zijn positief. De schoolgaande kinderen tonen zich in de klas assertiever en leergieriger en hun woordenschat en woordbegrip zijn vergroot. De jonge kinderen, 2 tot 4 jaar, kennen meer Nederlandse woorden. Ouders maken veel gebruik van de handvatten die de taalcoaches bieden, om de taalontwikkeling van hun kinderen te bevorderen.

'Praten met collega's is een goede taal oefening'

Mushtaq Aqrabi kwam vanuit Irak in december 2013 in Amersfoort wonen. In 2014 begon hij met zijn inburgering en volgde daarvoor ook het Taalwerktraject Amfors. Hij heeft werkervaring opgedaan en weet wat hij wil. In februari 2015 start hij met de MBO-opleiding Metaal.

Vrijwel alle asielmigranten ontvangen een WWB-uitkering. Het NVA streeft er al jaren naar om deze mensen zo snel mogelijk aan het werk te krijgen, zodat ze niet meer afhankelijk zijn van een uitkering. In de praktijk kost dat veel tijd. Na hun huisvesting beginnen deze mensen aan de inburgering en volgen daarna een traject in het kader van de voortgezette inburgering. Dat duurt gemiddeld 40 maanden. NVA wil dat verkorten door eerder arbeidstraining en werknemerswaardigheidstraining aan te bieden. Daardoor kunnen asielmigranten een betere keuze maken voor de toekomst en hebben zij eerder geen uitkering meer nodig. Als het traject anderhalf jaar korter wordt, levert dat een enorme besparing op.

Taallessen

150 personen starten met taallessen op de locatie in Amersfoort. Inburgeraars uit Amersfoort en de omliggende gemeenten Bunschoten, Soest, Nijkerk, Leusden, Woudenberg kopen taallessen bij ons in. Het werken in kleine, homogene groepen van hetzelfde taalniveau en de ondersteuning van taalcoaches spreekt inburgeraars aan.

Op de locaties Zeist en Doorn kopen 76 inburgeraars taallessen in bij het NVA. Een enorme prestatie, omdat NVA pas in oktober start met het aanbieden van taallessen in deze regio.

Taalwerktraject Amfors

Nederlands is vijfde taal

Mushtaq woonde met zijn familie in Mosul, in Iraaks-Koerdistan. 'Vanwege ons christelijke geloof werd het leven daar steeds moeilijker. We kregen eigenlijk nergens meer toegang, geen werk, geen kerk, noem maar op.' Uiteindelijk vertrok het gezin in 2013 naar Nederland. 'Ik verbleef eerst tien maanden in het AZC Dronten en kwam in februari 2014 in contact met het NVA. Daar ben ik begonnen met mijn inburgering. Dat ging best soepel, want ik vind Nederlands niet echt een moeilijke taal. Het is trouwens mijn vijfde taal, want daarnaast spreek ik Engels, Arabisch, Koerdisch en Hebreeuws.

Slim met metaal

Tijdens zijn inburgeringstraject bood het NVA hem aan om een Taalwerktraject te volgen, op de

afdeling Metaalbewerking van Amfors. Amfors biedt werk aan mensen met verschillende capaciteiten en werkt aan de ontwikkeling van mensen. 'Al in Irak was ik veel bezig met metaal, ik heb er altijd al veel gevoel voor gehad: ik ben slim met metaal, goed in rekenen en in technische tekeningen. Bij Amfors heb ik zes maanden, van maart tot september, gewerkt als stagiair. Ik werkte daar met een conventionele draaibank en die kende ik gelukkig al. Het was dan ook erg leuk om met metaal bezig te zijn, tussen goeie en gezellige collega's.' Mushtaq leerde tegelijkertijd steeds beter de Nederlandse taal te beheersen. 'Daarvoor was werken bij Amfors ideaal. Ik was constant met collega's samen en tijdens het werk en in de pauzes praatten we veel. Dat was een hele goede oefening en zo leerde ik steeds meer Nederlandse woorden kennen.'

2 groepen starten met het Taalwerktraject van Amfors. De eerste groep (maart t/m september) bestaat uit inburgeringsplichtige personen met een opleiding en werkervaring in eigen land. Met behulp van dit traject kunnen zij beter en sneller aansluiten op de Nederlandse arbeidsmarkt. Van de 9 personen die gestart zijn, worden 4 personen begeleid naar werk in een VIB-traject, starten 2 personen met een MBO met studiefinanciering, 2 personen zijn verhuisd en 1 persoon is gestopt in verband met psychische problemen.

De tweede groep (oktober t/m heden) bestaat uit personen met ontheffing van de inburgeringsplicht. In eigen land hebben ze geen onderwijs gehad en in Nederland zijn ze gestart met een alfabetiseringscursus. Alle deelnemers hebben een grote afstand tot de Nederlandse arbeidsmarkt.

Voortgezette Inburgering (VIB)

MBO-opleiding

Het NVA begeleidt 116 personen actief in de Voortgezette Inburgering. Tussen januari 2014 en januari 2015 stromen 32 personen in en 29 personen uit. Deze laatste groep in detail: 11 personen vinden een reguliere baan, 6 starten met een MBO met studiefinanciering, 1 is sociaal geactiveerd, 3 hebben een zorgtraject met de juiste hulpverlening, 6 zijn overgedragen aan Arbeidsintegratie voor de laatste stap naar werk en 2 personen stromen uit om een andere reden. Conclusie: 60% heeft geen uitkering meer nodig, vanwege werk of een opleiding met studiefinanciering.

Naast twee dagen werken bij Amfors, kreeg Mushtaq daar één dag per week werknemersvaardigheidstraining. In deze training gaat het over onder andere CV maken, werkhouding, werkafspraken, veiligheid, ziek- en betermelding, samenwerken en een collegiaal praatje maken. 'Ook volgde ik twee dagen taallessen bij het NVA. Nederlands leren vind ik niet echt een groot probleem, maar het heeft veel tijd nodig. Daarom probeer ik nu zoveel mogelijk contact te leggen met mensen in mijn

omgeving, kijk Nederlandse tv, lees een Nederlandse krant en bekijk op internet vooral verslagen van Nederlandse voetbalwedstrijden. Het lezen gaat steeds beter, maar het schrijven vind ik nog erg lastig.' Na overleg met zijn trajectbegeleider is hij gestopt met zijn inburgeringslessen en begint hij (met studiefinanciering) met de MBO-opleiding Metaal. 'Ik wil heel graag een diploma hebben, zodat ik daarmee een baan kan vinden. Ik zie er naar uit om op die manier een volwaardige rol te spelen in de Nederlandse samenleving.'

'Als je de samenleving begrijpt, kun je ook goed integreren'

Shishay Berhane Awalom is gevlucht uit Eritrea en woont sinds mei 2014 in Amersfoort.

Zij is onlangs gestart met taallessen en volgde de training 'Overstap'. Daarin leerde zij over de Nederlandse samenleving, om haar eigen keuzes te maken en om actief deel te nemen aan de samenleving. Daardoor voelt zij zich meer thuis in Nederland.

Informatie- en adviesfunctie

Het NVA nodigt alle personen die vanuit het buitenland in Amersfoort, Bunschoten of Leusden komen wonen, uit voor een informatie- en adviesgesprek. Aan bod komen onder andere de Wet Inburgering en de daarbij horende rechten en plichten, het advies gaat over hoe en waar iemand het best Nederlands kan leren. In totaal verstuurt het NVA 486 uitnodigingen, waarvan 171 aan inburgeringsplichtigen en 315 aan niet-inburgeringsplichtigen. Het NVA voert 228 gesprekken met 142 inburgeringsplichtigen en 86 niet-inburgeringsplichtigen. De reacties op deze gesprekken zijn positief. Mensen vinden het fijn om persoonlijk geïnformeerd te worden om daarna een eigen keuze te kunnen maken.

Het NVA begeleidt al vele jaren asielmigranten die vanuit een AZC in Amersfoort worden gehuisvest. De afgelopen jaren is door gemeenschappelijke inspanningen van het COA en de gemeenten de verblijfsduur in asielzoekerscentra aanzienlijk bekort. Vluchtelingen worden soms al een paar maanden na aankomst in Nederland gehuisvest in de gemeente. Dat geeft ze weinig tijd om de overstap van AZC naar de gemeente te maken. Daarom biedt het NVA de training 'Overstap' aan. Gericht op de overstap van afwachten (AZC) naar het nemen van (financiële) verantwoordelijkheid en eigen initiatief en de overstap van het land van herkomst naar Nederland.

¹Het Eritrese regime erkent drie christelijke stromingen: de Eritrees-Orthodoxe Kerk uit de derde eeuw na Christus, de Luthers-Evangelische Kerk en de Rooms-Katholieke Kerk. Alle andere stromingen, zoals de Baptisten, de Pinksterbeweging, Jehova-Getuigen worden al jaren zwaar vervolgd. Hun kerken zijn gesloten, hun bezittingen geconfisqueerd en de gelovigen zijn óf gearresteerd of gevlucht. Velen zijn in de gevangenis overleden.

Lange en gevaarlijke vlucht

De training 'Overstap' is een pilot voor NVA. Almaz Yohannes-Bereket, medewerker van NVA en ruim 25 jaar geleden gevlucht uit Eritrea, gaf de eerste editie van deze training in het Tigrinya. Dit is één van de belangrijkste voertalen in Eritrea en Ethiopië. Maar liefst tien personen gingen in op de uitnodiging, onder wie Shishay. 'Tussen 2011 en 2013 zat ik - vanwege mijn christelijke geloof¹ - gevangen. Gelukkig kon ik, met behulp van mijn oom, uit de gevangenis ontsnappen. Na een lange en gevaarlijke reis via Sudan en Libië, met een bootje over de Middellandse Zee en vervolgens Europa in, belandde ik na anderhalve maand in Nederland. Tijdens mijn vlucht ging ik van mensensmokkelaar naar mensensmokkelaar en had geen idee dat ik uiteindelijk in Amersfoort terecht zou komen.'

Nederlandse taal hoge drempel

Shishay is dus nog maar kort in Nederland en toch verwacht de samenleving van haar dat zij zo snel mogelijk integreert. 'Maar omdat de Nederlandse taal voor mij een te hoge drempel vormde, begreep ik de voorlichting in het Nederlands niet. Daarom was ik blij met de uitnodiging van Almaz om mee te doen met de training 'Overstap'. Ik hoorde er alles in mijn eigen taal en zo kreeg ik de Nederlandse samenleving veel sneller door.' Trainster Almaz vult aan: 'Integratie is een kwestie van een lange adem. Het is net een plant die wordt ontworteld en wordt gedwongen ergens anders opnieuw wortel te schieten. Het heeft tijd nodig.'

Haring eten

Shishay leerde tijdens 'Overstap' veel over de Nederlandse taal en cultuur. Ze noemt een paar voorbeelden: 'Homoseksualiteit is hier normaal, maar bij ons niet. Dankzij de gesprekken tijdens 'Overstap' weet ik dat het bestaat en moet ik het accepteren. In Nederland heeft iedereen zijn eigen ruimte, rechten en plichten. Een ander grappig voorbeeld vind ik het eten van haring. In Eritrea kennen we veel vissoorten, maar zoals Nederlanders haring eten, dat doet bij ons niemand... Ik heb het geprobeerd en vind haring echt lekker!'

Pilot participatieverklaring

Minister Asscher wil weten of het ondertekenen van een participatieverklaring nieuwkomers meer stimuleert om te integreren in de samenleving. Hiervoor starten in 16 gemeenten pilots, waaronder in Amersfoort (april). Tijdens 148 informatie- en adviesgesprekken informeert het NVA mensen over de participatieverklaring. Na afloop ondertekenen 12 personen de participatieverklaring, waarvan 9 inburgeringsplichtigen en 3 niet-inburgeringsplichtigen. De participatieverklaring is ook een onderdeel in de training 'Overstap'. Tijdens deze training ondertekenen 16 van de 23 personen de verklaring. Duidelijk is dat door voorlichting te geven over de Nederlandse samenleving mensen sneller de verklaring ondertekenen.

Overstap

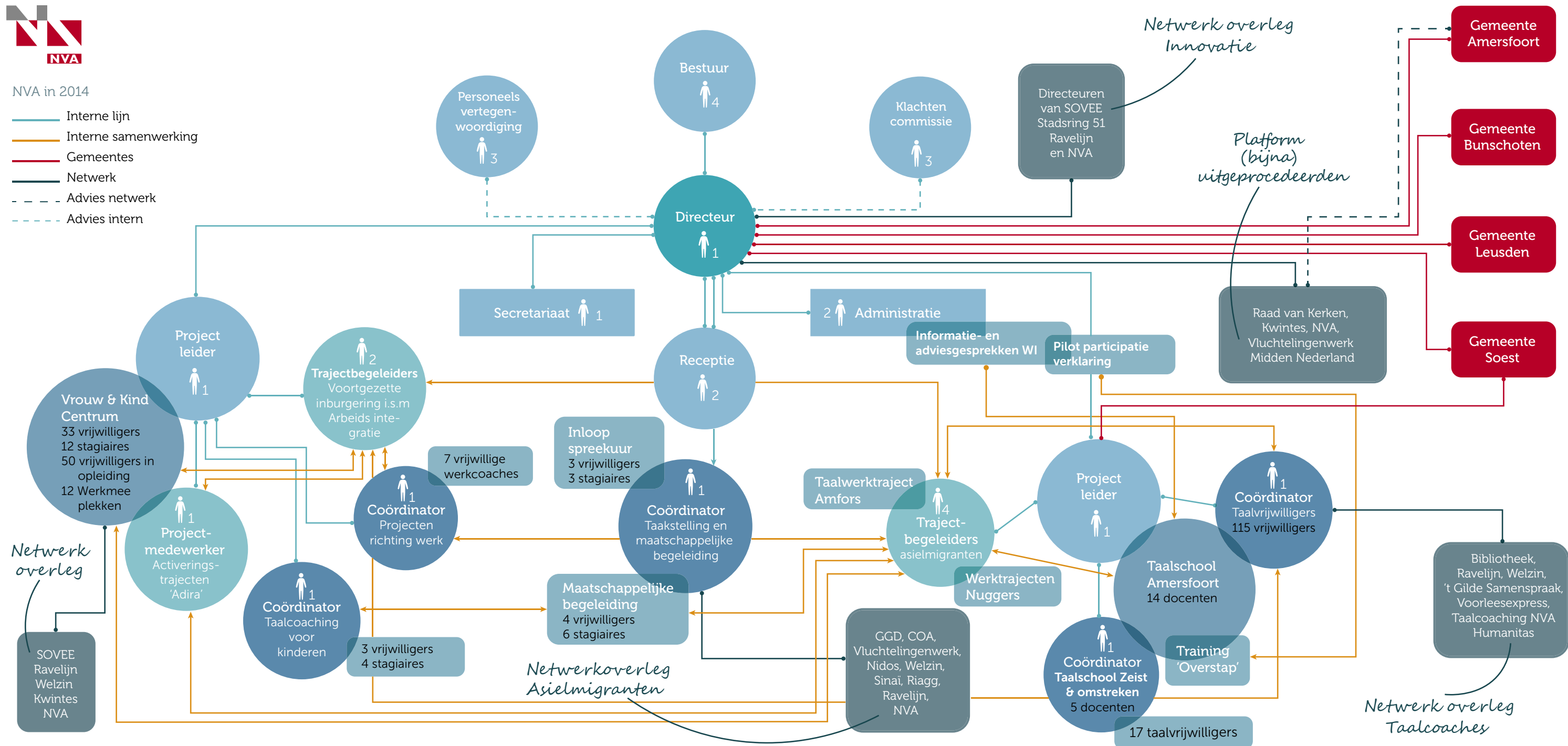
Terugdoen voor Nederland

Shishay is blij dat zij de training heeft gevolgd: 'Echt top, vooral dankzij trainster Almaz. Zij woont hier al lang, heeft veel ervaring en door haar uitleg heb ik ontzettend veel ontdekt over de Nederlandse samenleving. Ik heb nu meer zin om er wat van te maken en heb de energie om hier mijn toekomst op te bouwen. Ik heb veel gekregen, voel mij hier echt geaccepteerd en daarom wil ik later zoveel mogelijk terugdoen voor Nederland.'

NVA organiseert 3 trainingen 'Overstap': in het Arabisch, Tigrinya en Somalisch. De training, van 8 bijeenkomsten, is voor asielmigranten en richt zich op de overstap van het AZC naar de gemeente. De Eritrese groep telt 10 deelnemers, de Arabische (7) en Somalische (6) groep zijn kleiner dan verwacht. Zonder voorbeeld blijkt het moeilijk om potentiële deelnemers te overtuigen van het nut van 'Overstap'. Uiteindelijk zijn alle deelnemers enthousiast. Een Somalische deelnemer: 'Toen ik aan de training begon snapte ik 10% van Nederland en nu 80%.'

NVA
Bloemendalse Binnenpoort 7
3811 GD Amersfoort
www.nva-amersfoort.nl